

Isumaginninnermi ikiorsiissutit tunniunneqartartut atuuttut pillugit kaajallaasitaq nr. 294 ulloq 1. Januaari 2022 aallarnerfigalugu atuutilersumi §11 allanngorteqqullugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut, ulloq 1. Januaari 2023 atuutilersumik naliginnaasumik ilaqutariinnut paarsisartunut paaqqinninneriutit marloriaatinngortittussanngorlugit.

(Siumup Inatsisartunut ilaasortaataitai)
(Siullermeerneqarnera)

Aallaqaatitut oqaasertalertariaqarpara, alianartorujussuartut isigigakku, meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqaraangasa. Ilaatigullu meeqqat, suli inunngoratik, angajoqqaatik najortussaannagit peroriartortussatut naqissuserneqareertarnerat alianartutut isigigakku. Peqquterpassuaqarsinnaavoq, soqq meeraq angerlarsimaffiup avataanut inissittariaqaleraangat, assigiinngissinnaasarporlu qanoq meeqqamut tamanna misigititsisarnersoq ulloq unnuarlu angerlarsimaffimmut inissinneqaraangat aammalu angerlarsimaffimmut allamut inissinneqarsimagaangat.

Meeqqat ilaannut tamanna (angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarneq) pitsaanerpaasinnaasarpoq. Ilaannikkulli kingusinaareersimasarluni. Aap, oqallisigisaq una assigiinngitsunik tunngaveqarsinnaallunilu inerneqarsinnaavoq. Kissaatiginarnerpaarlu uagutsinnut tamanut unaasariaqarpoq, meeqqat tamarmik ilaqutariinni toqqissisimaffiusuni asanninnermillu pissarsiffiusumi peroriartortussanngorlutik inunngortassasut. Tassaniluuna, angajoqqaarsiat pitsaanerpaamik toqqagassasut, imaluunniit pitsaanerusoq angajoqqaarsianiippata ulloq unnuarlu angerlarsimaffinnut inissinneqarnermit. Qularutiginnigilluinnarpara, ulloq unnuarlu angerlarsimaffiit sapinngisartik tamaat meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissinneqartunut pitsaanerpaamik sullissinissartik anguniartaraat - meeqqat qanorluunniit ukioqaraluarpata inissinneqarnerminni, ulloq unnuarlu angerlarsimaffik qimannissaata tungaanut. Qujassutissaqarfigaagut sulisorpassuit tunniusimallutik nunatsinni meerartatsinnut inuusuttortatsinnullu ulloq unnuarlu toqqissisimatitsiniarlutik qasujaallutillu sulisarmata, naak sullitaat meeqqat atugarliornerpaaffimminiissorinarsinnaagaluartut.

Siunnersuuteqartup VIVE-p angajoqqaarsiat atugarisaanik erseqqissaataat tunngaviusutut atorpaa, soq angajoqqaarsiat akissarsiai marloriaammik qaffattariaqartut. Erseqqissaatip aamma tikkuarpaa oqilisaassinissamut pisariaqartitsineq aamma ilinniartitsinissamik imaluunniit siunnersueqateqartitsinermik pisariaqartitsineq angajoqqaarsiannngorniarnermut attuumassuteqartumik.

Meeqqanut pitsaanerpaq anguniarlugu aamma isumaqarpunga, aperisariaqarlunga ajunnginnerunnginnersoq angajoqqaarsiat imaluunniit pingaartumik inersimasut meeqqat meeravissartaarinissaanut ajunnginnerunersooq? Tamanna siunissami meeqqanut pitsaasumik kinguneqassanerpa aamma inersimasunngorpata?

Ajoraluartumik ilisimavarput, meeqqat ulloq unnuarlu angerlarsimaffinnut inissineqartut malinnaaffigineeruttartut, inersimalerunik. Allatut oqaatigalugu minnerpaaffianiittariaqarparput inuusuttoq angerlarsimaffeqanngitsutut inissinnginnissaanut imaluunniit periarfissai minnerpaaffianiitillugit inuusuttut allatuulli imminut pilersorsinnaanissaanut, ilinniagaqarnermuuppat suliffeqarnermuuppalluunniit.

Taannarpiaq perorsaанermut qulakkeerinnineq meeqqat inuuneranni siusissukkut pissapat, una siunnersuut tapersornarpoq. Misissuinerimmi tikkuussimmata, meeqqat ulloq unnuarlu angerlarsimaffinni inissineqarsimasut meeqqanit ilaqutariinnut inissineqarsimasunit ingerlanerliornerusarmata. Tamanna arlalinnik peqquteqarsinnaavoq, taamalu oqareerlunga kissaatiginartippara ilisimasat pioreersut atorneqarnissaat, taakku saniatigut akikinnerummata pisortanut angajoqqaarsiat aningaasatigut atugaasa atussaasumik aaqqiiviginiarannut. Ilisimavarputtaaq, kommunit ilungersorlutik nutaanik angajoqqaassarsiortut, tamatsinnullu soqutiginaateqartariaqarpoq kommunit ulloq unnuarlu angerlarsimaffinnut aningaasartuutaasa qaffakkaluttuinnartut millisarnissaat. Misissuinerimmi aamma takutippaat, ulloq unnuarlu angerlarsimaffinnik amerlanernik pisariaqartisisoqartoq, aammalu amerlanernik pilersitsisoqartoq, pisortanit aamma namminersortunit ingerlanneqartunik.

Ilumoortoq alianartuq unaavoq, uagut inuiaqatigiittut tassunga killissimanerput, tassa meeqqat 350 missaat angerlarsimaffiup avataanut inissineqarsimasut, kisitsisillu minnerulernissaat ilimanaateqarani. Perorsaанermut neqeroorutit inatsisinut kusanartorsuarnut, naqissusikkatsinnut, naapertuutinnigillat - taamaattumik sapinngisarput tamaat, suliniutinik aallartitsisariaqarpugut, angajoqqaat meeqqaminnut sumiginnaanerisa annikillisarnissaanut. Taanna siunissamut ungasinnerusumut tunaartaraarput. Siunnersuut una siunissamut qaninnermut aqqissutaaneruvoq, kisiannili isumaq kusanartuulluni siunnersuuteqartup isiginneriaatsit assigiinngitsut saqqummiussaanut tunngatillugu.

Taamatuttaaq uparuarusuppara eqqumaffissaqaratta, qanorluunniit suliatsinnut inernerusussa q aallaavigigaluarutsigit, tamanna FN-ip meeqqat pillugit isumaqatigiissutai malillugit pinissaa qulakkeertariaqaratsigu. Taamaattumik inatsisitigut aqqissuussinerit nutaat meeqqat pisinnaatitaaffiinnut pitsaanerusunut nukittunerusunullu siunertaqassapput. Tassani pingaartuuvoq eqqaasallugu siorna Ph.D-liap, takutimmagu, meeqqat angerlarsimaffiup avataanut inissineqarsimasut apersorneranni tikinneqarmat, ilisimangilluinnarsimagaat, qaqugu angerlaqqissinnaanissartik, imminnullu tunngasunik akuutinneqartarsimanginnertik.

Tamanna nalornineq meeqqanut attanneqarsinnaanngilaq, taamaattumillu aqqiissuteqarniarnitsinni eqqumaffigissavarput meeqqat akuutinneqarnissaat suliaq pitsaanerpaaq anguniarlugu. Meeqqat pisinnaatitaaffiisa qanoq qulakkeerneqarnissaat, maanna aamma oqallisigeqqammerparput. Taassuma saniatigut eqqaasitserusuppunga, Inatsisartut Ukiaanerani 2021 katersuunnermi imm. 45 akuersissutigimmassuk, tassani Naalakkersuisut peqquneqarlutik, pilersaarusiussasut pinaveersaartitsinissamik ilaqutariinni meeqqat inuusuttullu angerlarsimaffiup avataanut inissineqartartut ikilisarnissaat siunertaralugu. Pilersaarut Inatsisartunut saqqummiunneqassaaq juli 2022 naatinngagu. Taamaattumik tamatuma paasisaqarfiginissaa qilanaaraara, qanoq siunissamut ungasinnerusumut qaninnerusumullu suliniuteqarnissatsinnut sunniuteqassammat.

Taamatut oqaaseqarlunga siunnersuummut qujavunga, angajoqqaarsianut tunngasunut meeqqanullu angerlarsimaffiup avataanut inissinneqarsimasunut suliniarnermut partiit piumassuseqarnerannut soqutiginninnerannullu qutsavigalugit.

Ataatsimiititaliaq sulilluarnissaanik kissaallugu kissaatigaara angajoqaarsianngortussanut siunnersueqateqartitsineranut pisariaqartitsineq misissoqqullugutaaq.